

မြန်မာနိုင်ငံတွင်

အစိုးရမူဝါဒ ရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို အားကောင်းလာအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း



The Asia Foundation
Improving Lives, Expanding Opportunities

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၁၆

ယခုစာတမ်းငယ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဒီမိုကရေစီနည်းဖြင့်ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံထားရသော အစိုးရအနေနှင့် မူဝါဒရေးဆွဲပြဌာန်းသည့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို မည်သို့ တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ကို ဖော်ပြထားပါသည်။ မြန်မာပြည်တွင် မူဝါဒများမည်သို့ရေးဆွဲရမည်ကို မစဉ်းစားခင် ကောင်းမွန်သော မူဝါဒများတွင်ပါဝင်သော နိုင်ငံတကာက သဘောတူလက်ခံထားသည့် အချက်များကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြထားပြီး လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံရှိ မူဝါဒချမှတ်ရေးလုပ်ငန်းအား မည်သို့ဆောင်ရွက်နေသည်ကို ဆွေးနွေးထားပါသည်။ ထို့နောက်တွင်အနာဂတ်၌ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကြံပြုထားပါသည်။

ပြည်သူ့ရေးရာမူဝါဒဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

မူဝါဒရေးဆွဲချမှတ်ခြင်းတွင် ပြည်သူလူထုနှင့်ဆိုင်သော အရေးကိစ္စရပ်များအတွက် အစိုးရ၏လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ယင်းတွင် နိုင်ငံရေးသမားများ သို့မဟုတ် တစ်ခါတစ်ရံတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးသောလုပ်ငန်းစဉ်များစွာ တို့ပါဝင်သည်။ ဥပဒေအသစ်များ သို့မဟုတ် ဥပဒေပြင်ဆင်ချက်များ၊ အမိန့်ဒီကရီများ၊ ဥပဒေကြမ်းများ၊ လမ်းညွှန်ချက်များ၊ ရေရှည်နှင့် နှစ်စဉ်စီမံကိန်းများ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ရန်ပုံငွေခွဲဝေသုံးစွဲမှုပုံစံစသည်တို့မှာ မူဝါဒဆုံးဖြတ်ချက်အဖြစ်ချမှတ်ရသော ဆုံးဖြတ်ချက်များ ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံများအားလုံးတွင် မူဝါဒချမှတ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်၏ ပုံသဏ္ဍာန်သွင်ပြင်အနေအထားသည် ကျင့်သုံးသော နိုင်ငံရေးစနစ်ပေါ်တွင် မှီတည်ပြီးဖြစ်ထွန်းလာခြင်းဖြစ်သည်။ လွှတ်တော်များနှင့် တရားရုံးစနစ်များက သမ္မတများနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်များ မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ မူဝါဒချမှတ်နိုင်သည်ကို သတ်မှတ်ပေးပြီး ပုံစံများကိုပါပြဌာန်းပေးကြသည်။ ဒီမိုကရေစီစနစ်တွင် မူဝါဒဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်၌ မတူညီသောအုပ်စုမျိုးစုံကိုပါဝင်ခွင့် ရစေရန်ဖန်တီးပေးခြင်းဖြင့် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို မြှင့်တင်ပေးသည်။ လွတ်လပ်သော ပြည်သူ့သတင်းမီဒီယာများရှိခြင်းနှင့် အစိုးရသတင်းအချက်အလက်များကို ပြည်သူများကအလွယ်တကူလက်လှမ်းမီခြင်းတို့ကြောင့် ပြည်သူများအနေဖြင့် မည်သို့မူဝါဒများချမှတ်နေသည်ကို သိရှိနိုင်ပြီး မူဝါဒချမှတ်သူများအနေဖြင့်လည်း အဆိုပါမူဝါဒ၏ လူထုအပေါ် သက်ရောက်မှုကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်တိုင်းတာနိုင်စေမည်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အချိန်ကြာလာသည်နှင့်အမျှ မူဝါဒချမှတ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်ပတ်သက်သူများပိုမို များပြားလာမည်ဖြစ်သည်။ အချို့သော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင် ချမှတ်ခြင်းမပြုတော့ပဲ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်၊ မြို့နယ်နှင့် မြူနီစီပယ်အပိုင်နယ်မြေများအဆင့်တွင်ချမှတ်ခြင်းများလည်းရှိလာသည်။ အစိုးရလုပ်ဆောင်မှုများကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ပါက လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ထိပ်တန်းအရာရှိ လက်တစ်ဆုပ်စာက ထိန်းချုပ်ထားခြင်းမဟုတ်တော့ပဲ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူလူထု၏ ဒေသဆိုင်ရာကိုယ်စားလှယ်များလက်တွင်းသို့ ပိုမိုလွှဲပြောင်း ရောက်ရှိလာတော့မည်ဖြစ်သည်။

ကောင်းမွန်သော ပြည်သူ့မူဝါဒဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

ပြည်သူ့ဘဝများအတွက် အမှန်တကယ်တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုများကို ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်သောမူဝါဒများတွင် အောက်ပါပုံစံသေသလက္ခဏာ သုံးခုရှိသည်။

- **အချက်အလက်အထောက်အထားကို အခြေခံခြင်း** - မူဝါဒကောင်းများသည် အမြဲတမ်းဆိုသလိုပင် သုတေသနကောင်းများတွင် အခြေခံခြင်းဖြစ်ပြီး ယင်းတွင် ပြဿနာကိုဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့် အဖြေများကို တွက်ထုတ်ကြံဆနိုင်ရန်အတွက် တိကျသောသတင်းအချက်အလက်များကို သုံးခြင်း ပါဝင်သည်။
- **လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်နိုင်စွမ်း** - မူဝါဒကောင်းများလည်း လက်တွေ့လည်းကျသည်။ ၎င်းတို့သည် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအပေါ် ဦးတည်ပြီး လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်၍ လည်းရသည်။
- **ထိရောက်ခြင်း** - မူဝါဒကောင်းများသည် သက်ဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ကို ပေါက်ရောက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရမည့်အပြင် အစိုးရ၏ ကျယ်ပြန့်သော အခြားရည်မှန်းချက်များကိုလည်း အထောက်အပံ့ပေးရန်လိုအပ်သည်။

အချက်အလက်အထောက်အထားများအပေါ် မူတည်ပြီးမူဝါဒချမှတ်ရာတွင် ပြဿနာများကိုဖော်ထုတ်ရန်နှင့် အဖြေများကို တွက်ချက်ဖော်ထုတ်ရန်အတွက် တိကျမှန်ကန်သော သတင်းအချက်အလက်များကို ရှာဖွေခြင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်းတို့ပါဝင်သည်။ အရေးကြီးသော ကနဦးအဆင့်မှာ ဆန်းစစ်မှုပြုရာတွင် အခြေခံထားရန်အတွက် လက်ရှိအခြေအနေကိုထင်ဟပ်ပြီး ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျသော သတင်းအချက်အလက်များကို ရှာဖွေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ တပြိုင်တည်းမှာပင် မူဝါဒရေးဆွဲချမှတ်ခြင်းသည် သိပ္ပံနည်းကျလေ့လာမှုသက်သက်မဟုတ်ပဲ နိုင်ငံရေးနှင့်လည်းသက်ဆိုင်သည်ကို သတိပြုရမည်။ မူဝါဒချမှတ်သူများသည် သီးခြားအကျိုးစီးပွားအုပ်စုများ၏ လိုလားချက်များကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော လူထု၏အမြင်ကိုလည်း ထည့်တွက်ကာ မူဝါဒများ ကြောင့် သာမန်ပြည်သူများကြုံတွေ့ရနိုင်သော အကျိုးဆက်များကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။ လက်ရှိအတွေ့အကြုံများကိုလည်းကောင်း၊ မူဝါဒများကိုအမှန်တကယ်အကောင်အထည်ဖော်ရမည့်သူများ၏ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများကိုလည်းကောင်းထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး အဆိုပြုမူဝါဒများ အမှန် တကယ်လက်တွေ့ကျစေရေးကိုလည်း အာမခံနိုင်ရမည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ မူဝါဒချမှတ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်ဆောင်ရွက်နေသည့်ပုံစံ

မြန်မာနိုင်ငံရှိ မူဝါဒချမှတ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်သည် အခြားနိုင်ငံများနှင့် များစွာကွဲပြားခြားနားသည်။ မကြာသေးမီကအထိ အရပ်ဘက်ဆိုင်ရာမူဝါဒ ချမှတ်ခြင်းများကို စစ်တပ်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက လွှမ်းမိုးထားခြင်းဖြစ်ပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်များမှာလည်း တစ်ဦးတည်းကဆုံးဖြတ်ခြင်း သို့မဟုတ် လက် တစ်ဆုပ်စာ လူတစ်စုကဆုံးဖြတ်ခြင်းမျိုး ဖြစ်လေ့ရှိသည်။ ကျယ်ပြန့်သော ဗျူရိုကရေစီယန္တရားနှင့် သို့မဟုတ် ပြည်သူ့လူထုနှင့် ထိတွေ့မှု မရှိ သလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် မူဝါဒချမှတ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်ကို ပွင့်လင်းမြင်သာပြီး အများပါဝင်သော၊ စနစ်ကျ သောလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည့် အလေ့အကျင့်မှာလည်း မရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ တိကျသောသတင်းအချက်အလက်များမှာ ရှားပါးပြီး ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များမှာလည်း မယုံကြည်ရဟု အများစုနားလည်လက်ခံထားသော အခြေအနေဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် မူဝါဒချမှတ်သူများသည် ပုဂ္ဂိုလ်ရေး သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေးအကျိုးစီးပွားအတွက် မူဝါဒချမှတ်ခြင်းမျိုးမှလွဲပြီး အချက်အလက်အထောက်အထားပေါ်အခြေခံ၍ အရေးကြီးသော မူဝါဒဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ခဲ့ဖူးသည့် အတွေ့အကြုံမရှိသလောက်နည်းပါး နေသည်။

တပ်မတော်သည် မကြာသေးမီနှစ်များအတွင်းက ယခင်၎င်းတို့ရယူထားသည့် နိုင်ငံရေးအခန်းကဏ္ဍများစွာတို့ကို စတင်စွန့်လွှတ်ခဲ့သည်။ သို့တိုင်အောင် အစိုးရ၏မူဝါဒချမှတ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်သည် အမြင့်ဆုံးအဆင့်တွင်သာ စုစည်းတည်ရှိနေပြီး ယင်းတွင်သမ္မတရုံးနှင့် သမ္မတက အထူးယုံကြည်စိတ်ချသော ဝန်ကြီးများနှင့် အကြံပေးအချို့သာပါရှိကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဝန်ကြီး၊ ဒုဝန်ကြီးနှင့် သမ္မတအကြံပေးစသည့် အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများက ပညာရှင်များနှင့် အင်စတီကျူးရှင်းများထံမှ မူဝါဒရေးရာအကြံဉာဏ်များကိုလက်ခံရယူလေ့ရှိသည်။ အချို့သော အသေးစိတ်လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာကိစ္စများအတွက် အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများမှ မူဝါဒရေးဆွဲမှုကို စတင်ဆောင်ရွက်သော်လည်း များသောအားဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများသည် အထက်မှလာသော လမ်းညွှန်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ကြခြင်းသာရှိသည်။ အစိုးရဌာနဆိုင်ရာအများအပြားသည် လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အတွေ့အကြုံမရှိသလောက် ဖြစ်ကြသည့်အပြင် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးသည်ဟုလည်း မခံစားကြရပေ။ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ အထက်မှလာသော အမိန့်ကြော်ငြာစာများဖြင့် အုပ်ချုပ်ခဲ့သည့်စနစ်ကြောင့် ဗျူရိုကရေစီယန္တရားအတွင်း ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်မှုမပြုသည့် ယဉ်ကျေးမှုလည်း အမြစ်တွယ်လာခဲ့သည်။ အများအားဖြင့် အရာရှိများသည် အထက်မှလာသော ရှင်းလင်းသည့် အသေးစိတ်လမ်းညွှန်ချက်များ မရှိပါက အသေးအဖွဲ့ကိစ္စရပ်များ၌ပင် ဆုံးဖြတ်ချက်များမချနိုင်/မချရဲဖြစ်ကြရသည်။

မူဝါဒချမှတ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်ကို မည်သို့တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်နည်း။

မူဝါဒရေးဆွဲချမှတ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်စက်ဝန်းအတွင်း၌ သတင်းအချက်အလက်အထောက်အထားများ စုဆောင်းခြင်း၊ မူဝါဒဆိုင်ရာ ရွေးချယ်စရာများ ကို စဉ်းစားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်တိုင် ပင်ဆွေးနွေးခြင်းများအတွက် လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်ပါဝင်လေ့ရှိသည်။



လက်တွေ့တွင် မူဝါဒရေးဆွဲခြင်းသည် ပြီးပြည့်စုံတိကျသောပုံစံအတိုင်း လက်တွေ့လိုက်ပါဆောင်ရွက်နိုင်မှု မရှိသလောက်နည်းပါးသည်။ နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်များနှင့် ပြောင်းလဲနေသော နောက်ခံအကြောင်းများက မူဝါဒရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ကို အမြဲအနှောင့်အယှက်ပြုတတ်သည်။ သို့ရာတွင် မူဝါဒတစ်ခုကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်မိဆောင်ရွက်ကြရသော အဓိကအဆင့်များဖြစ်သည့် ဦးစားပေးမှုများသတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ အချက်အလက်အထောက်အထားများရှာဖွေဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အကျိုးအမြတ်များကို ချိန်ထိုးခြင်း၊ အကြံပြုချက်များအပေါ် ဆွေးနွေးငြင်းခုံခြင်း၊ ရှုထောင့်အမြင်များစုံလင်အောင်ရှာဖွေခြင်းနှင့် လွှတ်တော်လုပ်ငန်းစဉ်များကို လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခြင်းစသည်တို့သည် မှန်ကန်သော မူဝါဒတစ်ခုချမှတ် နိုင်ရေးအတွက် အခြေခံကျသော လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ကြသည်။

မူဝါဒချမှတ်သူများအနေနှင့် သတင်းအချက်အလက်များကို မည်သို့ရယူသင့်သနည်း။

မူဝါဒကောင်းတစ်ခု၏ အဓိကဝိသေသလက္ခဏာတစ်ခုမှာ လက်ရှိအခြေအနေကို အတိအကျဖော်ပြနိုင်ပြီး ရွေးချယ်မည့်မူဝါဒတစ်ခုချင်းစီ၏ ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော အကျိုးဆက်များကိုပါရှင်းပြနိုင်မည့် အထောက်အထားများကို အခြေခံ ဆောင်ရွက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

မှန်ကန်ပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက်ကောင်းများလိုအပ်ခြင်းသည် လူတိုင်းစိတ်ပါဝင်စားသော အရေးပါသည့် နိုင်ငံရေးကိစ္စရပ်များဖြစ်သည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်စသည်တို့ အတွက်လည်းကောင်း၊ ပိုမိုအသေးစိတ်ကျပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာနှင့် လူစိတ်ဝင်စားမှုနည်းပါးသော ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများပြုပြင်ခြင်းနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ အတွက်လည်းကောင်း အကျိုးဝင်သည်။ သုတေသီများနှင့် အကြံပေးပညာရှင်များက မူဝါဒချမှတ်သူများအတွက် သတင်းအချက်အလက်များကို လျင်မြန်စွာပေးနိုင်မည့် အကြံပြုစာတမ်းငယ်များနှင့် အနှစ်ချုပ်အကြံပြုလွှာ များကို ရေးသားပြုစုနိုင်သည်။

အစိုးရများအနေဖြင့်လည်း မူဝါဒရေးရာသုတေသနများကို လက်ခံနားလည်နိုင်ရန်နှင့် အသုံးချနိုင်ရန်လိုအပ်သည်။ ထိုသို့မဟုတ်ပါက သတင်းအချက်အလက်အသစ်များသည် အရည်အသွေးနှင့် ဆီလျော်မှုတို့ကြောင့် မဟုတ်ပဲ မည်သည့်အကျိုးသက်ရောက်မှုမှ မရှိပဲ လမ်းဆုံးသွားသည့်အခြေအနေမျိုးကို ဆိုက်ရောက်နိုင် သည်။ အစိုးရဌာနများတွင် သတင်းအချက်အလက်များစုဆောင်းရန်နှင့် လေ့လာဆန်းစစ်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုရှိသည့် ဝါရင့်ဝန်ထမ်းများနှင့် အကြံပေးပညာရှင်များရှိသင့်သည်။

ခိုင်မာပြီး အထောက်အထားများကိုအခြေခံသည့် မူဝါဒချမှတ်သည့်ဖြစ်စဉ်တွင် သတင်းအချက်အလက်ကောင်းများသည် အစိုးရအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မူဝါဒအဆိုပြုချက်တစ်ခု၏ လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာ စရိတ်များနှင့် အကျိုးအမြတ်တို့ကိုဆန်းစစ်ရာတွင် မတူညီသောအုပ်စုများအပေါ် မည်သို့သက်ရောက်နိုင်သည်ကိုသုံးသပ်ရာတွင်လည်း အထောက်အကူပြုနိုင်သည်။ လူတိုင်းလက်လှမ်းမီပြီး ပွင့်လင်းမြင်သာသော သတင်းအချက်အလက်များက အစိုးရအတွက် ခက်ခဲသောဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်ရာတွင် လူထု၏ နားလည်လက်ခံမှုနှင့် ထောက်ခံမှုတို့ကိုရရှိစေနိုင်သည်။ ဥပမာများမှာ အခွန်တိုးမြှင့်ခြင်း၊ သစ်တောနှင့် ငါးသယံဇာတစသည်တို့ကို အနာဂတ်မျိုးဆက်များအတွက် စီမံခြင်းစသည်ကိစ္စရပ်များဖြစ်သည်။

မူဝါဒချမှတ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်သည် တရားဥပဒေနည်းလမ်းများအတိုင်း လိုက်နာမှုရှိပါသလား။

နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းစဉ်များသည် ရှုပ်ထွေးပြီး ကြိုတင်မှန်းဆရာခက်သည်မှန်သော်လည်း ၎င်းတို့သည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် တည်ဆဲဥပဒေများအရ ပြဌာန်းထားသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် စည်းမျဉ်းများကို လိုက်နာရန်လိုအပ်သည်။ မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်သည် ပုံမှန်အားဖြင့်အောက်ပါအဆင့်များကို ဖြတ်သန်းရလေ့ရှိသည်။

နိုင်ငံအများစုတွင် မူဝါဒများသည် ညီညွတ်မှုတစ်ပြား ဖွဲ့စည်းပုံနှင့်ကိုက်ညီစေရန် ရည်ရွယ်၍ တိကျပြီးတရား ဝင်သတ်မှတ်ထားသောလုပ်ငန်းစဉ်များကိုလိုက်နာဆောင်ရွက်စေသည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ တရားရုံးသို့ တင်သွင်းခြင်း၊ လွှတ်တော်ကော်မတီများနှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့ များ၊ သက်ရောက်မှု ဆန်းစစ်ချက်၊

မူဝါဒချမှတ်ခြင်း- အနာမနဖြစ်ရပ်လေ့လာမှု

အကယ်၍ မြန်မာနိုင်ငံသမ္မတက မူလတန်းကျောင်းများ စီမံခန့်ခွဲမှုကို ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများသို့ လုပ်ပိုင်ခွင့် လွှဲပြောင်းပေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ဆိုပါက အောက်ပါမူဝါဒရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှုအဆင့်များလိုအပ်သည်။

၁။ သမ္မတရုံးရှိ ဝါရင့်ဝန်ကြီးတစ်ဦးက ဌာနပေါင်းစုံပါဝင် သော ကော်မတီတစ်ခုကို ဖွဲ့စည်းပေးရမည်။ ယင်းတွင် ပညာရေးဝန်ကြီးက ပူးတွဲဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော ချဉ်းကပ်ပုံလမ်းကြောင်းများကို ရှာဖွေနိုင်မည့် မူဝါဒစာတမ်းတစ်စောင် ပြင်ဆင်ပြုစုရမည်။

၂။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများက မူဝါဒဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်သုံးသပ်မှုကိုဆောင်ရွက်ပြီး ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာမှ ပညာရှင်များ၏ အကူအညီကိုလည်း ယူနိုင်သည်။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ ဝန်ထမ်းများနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ရန်ပုံငွေလမ်းကြောင်းများနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပါပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရမည်။

၃။ အဆိုပြုချက်မူကြမ်းကို ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး များမှ ဝန်ကြီးများ၊ လွှတ်တော်ပညာရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီ၊ ဆရာများသမဂ္ဂနှင့် ပြည်သူလူထုကိုပါ ချပြပြီးဆွေးနွေးစေရမည်။

၄။ မူဝါဒအကြံပြုစာတမ်းကို သုံးသပ်ဆွေးနွေးနိုင်ရန် ဝါရင့်ဝန်ကြီးက ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြရမည်။

၅။ အစိုးရအဖွဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်အညီ ဥပဒေကြမ်း ရေးဆွဲရန် ရှေ့နေချုပ်ရုံးကို တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။ ယင်းကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်တွင် တင်သွင်းဆွေးနွေးပြီး မဲခွဲဆုံးဖြတ်ရမည်။

၆။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ မဲပေးရေးလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်က ဥပဒေကြမ်း ကို အတည်ပြုပေးပါက ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်များထဲတွင် လိုအပ်သော ထည့်ပေါင်းရမည့်ဘတ်ဂျက်ကို ခွဲဝေလျာထားပေးရမည်။

မူဝါဒအဆိုပြုချက်ကို မှတ်တမ်းပြုမည့် စက္ကူစိမ်း သို့မဟုတ် စက္ကူဖြူစာတမ်းများ၊ တရားဝင်စုံစမ်းဖော်ထုတ်မှုများ၊ ဥပဒေအကြံပြု ကော်မတီနှင့် လူထုတိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများစသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးရှိသည်။ မူဝါဒချမှတ်သည့် အလေ့အကျင့် ကောင်းများဖြစ်လာစေရန် လက်တွေ့ကျသည့် ခြေလှမ်းများကို စတင်လှမ်းရန် လိုသည်။ ယင်းတွင် ပုံကိုင်ကော်မတီ၊ လုပ်ငန်းအဖွဲ့များနှင့် သုံးသပ်ရေးစုံအဖွဲ့ များဖွဲ့စည်းခြင်းလည်းပါဝင်သည်။

လွှတ်တော်များ၏အခန်းကဏ္ဍမှာ အဘယ်နည်း။

၂၀၀၈ ခုနှစ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရတည်ထောင်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင်စတင်အသက်ဝင်သော ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် လွှတ်တော်နှစ်ရပ် ပါဝင်သော ဥပဒေပြုရေးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပြီး ပြည်သူ့ လွှတ်တော် (အောက်လွှတ်တော်) နှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် (အထက်လွှတ်တော်) တို့ဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသည်။ လွှတ်တော်တွင် ဥပဒေပြုခြင်း၊ အစိုးရကို စောင့်ကြည့်ထိန်းညှိခြင်းနှင့် ပြည်သူလူထုကို ကိုယ်စားပြု ခြင်းဟူ၍ အဓိက လုပ်ငန်းတာဝန်ကြီးသုံးရပ်ရှိသည်။ ထိုလုပ်ငန်းရပ်များကို ကျေပွန်အောင်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လွှတ်တော်သည် နှစ်စဉ်ဘတ်ဂျက်ကိုသုံးသပ်ခြင်း၊ အစိုးရ၏မူဝါဒများကို မေးခွန်းထုတ်ခြင်း၊ နိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေးနှင့် ဈေးကွက်အခြေခံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် အထောက်အကူဖြစ်နိုင်မည့် ဥပဒေသစ်များပြဋ္ဌာန်းခြင်းနှင့် တည်ဆဲဥပဒေများပြင်ဆင်ပြောင်းလဲခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်သည်။

လွှတ်တော်များမှာ သက်တမ်းနည်းသော်လည်း နိုင်ငံတော်ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာရပ်များနှင့် သင့်လျော်သော မူဝါဒရေးရာတုန့်ပြန် ဆောင်ရွက်မှုများနှင့်ပတ်သက်ပြီး တက်ကြွစွာဆွေးနွေးငြင်းခုံနိုင်ခဲ့ကြောင်း သက်သေပြပြီးဖြစ်သည်။ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်အစည်းအဝေးများ အပြင် လွှတ်တော်ရေးရာကော်မတီများကလည်း အစိုးရ၏ မူဝါဒများကို ပိုမိုအသေးစိတ်ဆန်းစစ်နိုင်ရေးအတွက် အရေးပါသောအဖွဲ့အစည်း များဖြစ်ကြောင်း သက်သေပြနိုင်ခဲ့သည်။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များကိုလည်း ၂၀၀၈ ခုနှစ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၎င်းတို့သည် ဒေသန္တရဥပဒေများနှင့် မူဝါဒများကိုစတင်ပြဋ္ဌာန်းလာကြပြီး ပိုမိုလှုပ်ရှားအသက်ဝင်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရစီရင်စုခြောက်ခုမှ ဦးဆောင်ကော်မတီများသည် လည်း ၎င်းတို့ဒေသအတွင်း၌ အထူးလုပ်ပိုင်ခွင့်များရှိကြသည်။ အကယ်၍ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျော့ချရေး လုပ်ငန်းစဉ်ကို ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ပါက ပြည်ထောင်စုအဆင့်အောက် အဖွဲ့အစည်းများ၏ မူဝါဒရေးဆွဲ ချမှတ်နိုင်မှုအခန်းကဏ္ဍ ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာမည်ဖြစ်သည်။ မည်သည့်အဆင့်တွင်ဖြစ်စေ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်သည် ၎င်းအားရွေးကောက်တင်မြှောက်လိုက်သော မဲဆန္ဒရှင်များ၏အကျိုးစီးပွားကို ကိုယ်စားပြုရန်တာဝန်ရှိသည်။ ယင်းသည် ပြည်သူများအနေနှင့် အစိုးရကို ချဉ်းကပ်ရန်လမ်းကြောင်းသစ်တစ်ခုအဖြစ် ဖန်တီးပေးသည်။

ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်

ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်သည် ဝင်ငွေနှင့် အသုံးစရိတ်များသတ်မှတ်ခြင်း၊ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာငွေများမတည် တည်ထောင်ခြင်းနှင့် ယင်းတို့ကိုသုံး၍ သီးခြားမူဝါဒ ဆိုင်ရာရည်မှန်းချက်များပေါက်ရောက်အောင် မည်သို့ဖော်ဆောင်မည်ဆိုသည်ကို ရှင်းလင်းသော ရည်ရွယ်ချက်များကို ဖော်ပြခြင်းတို့ကြောင့် အလွန်အရေးပါသော လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။ ဘတ်ဂျက်သည် သာမန်ပြည်သူများအားလုံးကို တာဝန်ခံရမည်ဖြစ်သော်လည်း မူဝါဒဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်များအပေါ်မူတည်ပြီး အရင်းအမြစ်များခွဲဝေခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် ခက်ခဲသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကိုလည်း ထင်ဟပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

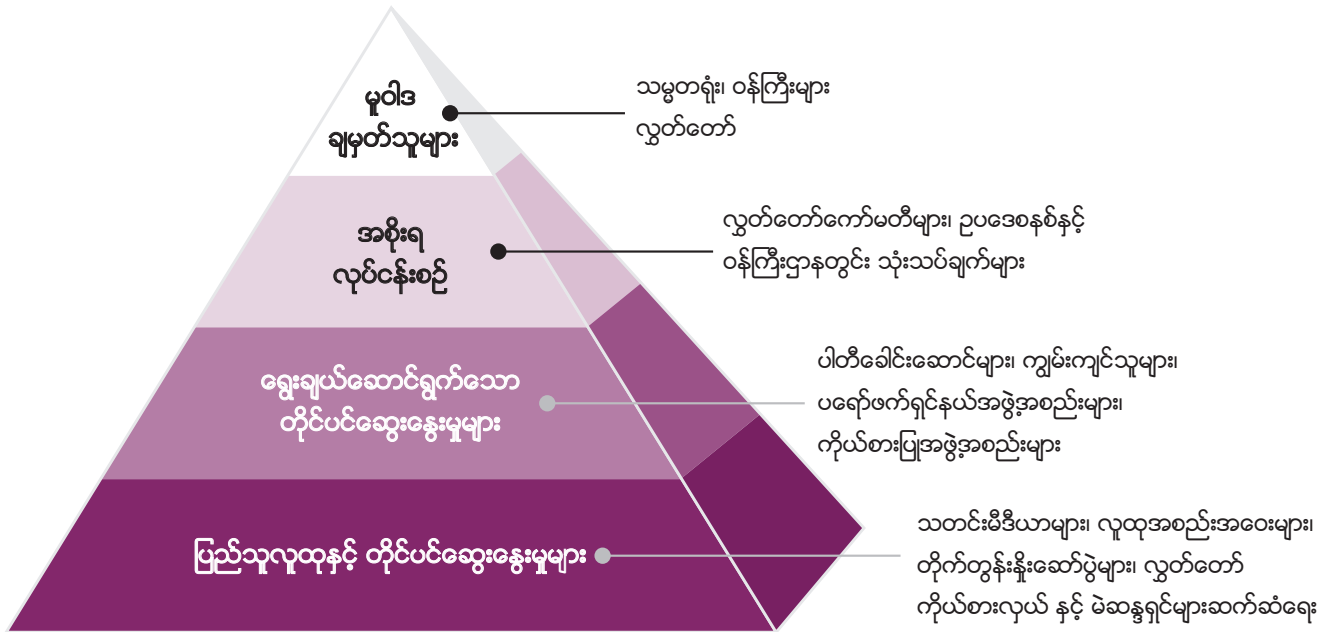
လွှတ်တော်များက မူဝါဒချမှတ်ခြင်း၊ ရလဒ်များနှင့် အစိုးရ၏ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်မှု စသည်တို့ကို ပိုမိုတိုးတက်အောင် ပံ့ပိုးပေးနိုင်သည့်နေရာမှာ ဘတ်ဂျက်ကို စောင့်ကြည့်ထိန်းညှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြည်ထောင်စုအဆင့်နှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်လွှတ်တော်များ၌ ဘတ်ဂျက်နှင့်ပတ်သက်သည့် အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို ပိုမိုသိရှိနိုင်ရန်နှင့် ဘတ်ဂျက်ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့်ပတ်သက်ပြီး အချေအတင် ဆွေးနွေးမှုများကို မြှင့်တင်ရန် စိတ်ပါဝင်စားမှုများ ပိုမိုမြင့်မားလာသည်ဟုလည်း သိရသည်။

ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိ လွှတ်တော်များသည် အစိုးရကတင်ပြလာသော ဘတ်ဂျက်ကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်နိုင်ရန်အတွက် သီးခြားဌာနတစ်ခုဖွဲ့စည်းထား ရှိလေ့ရှိသည်။ ဥပမာ- ကိုရီးယားတွင် အမျိုးသားလွှတ်တော်ဘတ်ဂျက်ရုံး၊ ဩစတေးလျတွင် လွှတ်တော်ဘတ်ဂျက်ရုံးစသည်ဖြင့် ခေါ်တွင်သော လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ ဘတ်ဂျက်ရုံးများသည် ပါတီစွဲကင်းလွတ်သော အင်စတီကျူးရှင်းများဖြစ်ပြီး သုံးသပ်ချက်များထုတ်ပေးခြင်းနှင့် လွှတ်တော်မှ အစိုးရကို စောင့်ကြည့်ထိန်းကွပ်ရာတွင် ပံ့ပိုးကူညီပေးခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ မူဝါဒချမှတ်သည့် အလွှာအဆင့်အမျိုးမျိုး

မြန်မာနိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာပြီး ဒီမိုကရေစီစနစ်တဖြည်းဖြည်းအခြေခိုင်လာသည်နှင့်အမျှ မူဝါဒချမှတ်မှုတွင်ပါဝင်လာမည့် အင်စတီကျူးရှင်းများ ပိုမိုများပြားလာမည်ဖြစ်သည်။ အမြင့်ဆုံးအဆင့်တွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရာ၌ သမ္မတရုံး၊ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် လွှတ်တော်တို့ပါဝင်နိုင်သည်။ နောက်အဆင့်မှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရများအတွင်းရှိ ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့ အပြင်ကျွမ်းကျင်သူများ၊ အကျိုးစီးပွားအုပ်စုများမှ အရေးပါသောကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ကျယ်ပြန့်သော ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံးနှင့် တိုင်ပင် ဆွေးနွေးခြင်းမှာ အလွန်အရေးကြီးသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ မူဝါဒချမှတ်သည့် အလွှာအဆင့်ဆင့်



ဦးသိန်းစိန်အစိုးရလက်ထက် မူဝါဒချမှတ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်

ဦးသိန်းစိန် (၂၀၁၁- ၂၀၁၆) ဦးဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့သည် အလွန်ရှုပ်ထွေးနက်နဲသော နိုင်ငံရေးဝန်းကျင်အတွင်း၌ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ မူဝါဒချမှတ်သူများသည် လွှတ်တော်အသစ်၏ အကန့်အသတ်ရှိသော်လည်း ပိုမိုအသက်ဝင်လာသောအခန်းကဏ္ဍ၊ သီးခြားလွတ်လပ်သော မီဒီယာများအပါအဝင် ကြီးထွားလာနေသော အစိုးရမဟုတ်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အခန်းကဏ္ဍအပြင် ကောင်းမွန်သော နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးကို ထိန်းသိမ်းထားရေးစသည်တို့အားလုံးကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်လာသည်။ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများသို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများပိုမိုခွဲဝေပေးထားခြင်းကြောင့်လည်း ဒေသန္တရအဆင့်မူဝါဒချမှတ်ခြင်းများလည်း ပိုမိုတိုးပွားလာမည်ဖြစ်သည်။

ထိုကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် မူဝါဒချမှတ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်သည် သမ္မတရုံးနှင့် ဝါရင့်ဝန်ကြီး အနည်းငယ်တို့တွင်သာ ဗဟိုပြုခဲ့သည်။ ယခင်ကာလများက မူဝါဒချမှတ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်ကို အလွန်တင်းကျပ်စွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းနှင့်ယှဉ်လျှင် ဝန်းကျင်အသစ်အတွက် အပြုသဘောဆောင်သောအပြောင်းအလဲများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီး အချို့သောအရေးပါသည့် အောင်မြင်မှုများကိုလည်း ရရှိခဲ့သည်။

- သမ္မတဦးသိန်းစိန်အစိုးရသည် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုပုံစံအသစ်အချို့ကို စတင်တီထွင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မူဝါဒချမှတ်သူများသည် သီးသန့်ကိစ္စရပ်များအတွက် ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်များနှင့်ထိတွေ့ ဆက်ဆံဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဝန်ကြီးဌာနများမှာလည်း နိုင်ငံတကာကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပိုမိုထိတွေ့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်းအချို့သောကိစ္စများတွင်ဌာနဆိုင်ရာများသို့ယာယီတွဲဘက်ခန့်ထားပေးသည့် နိုင်ငံတကာကျွမ်းကျင်သူများမှတစ်ဆင့်လည်းကောင်း ကျွမ်းကျင်သူအကြံဉာဏ်များကို ပိုမိုလက်ခံရယူလာကြသည်။
- ကျယ်ပြန့်သော လူထုဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုအချို့ကိုလည်း ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဥပမာအားဖြင့် မီဒီယာများကိုသုံးပြီး မူဝါဒအဆိုပြုချက်များကိုအများသိအောင်ကြေညာကာ တုန့်ပြန်မှုများနှင့် အကြံပြုချက်များကို ရယူပြီးထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။
- နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်ရေးမှသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အထိ ကဏ္ဍပေါင်းများစွာတို့တွင် လုပ်ငန်းအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းထားရှိသည်။ အချို့သော လုပ်ငန်းအဖွဲ့များသည် ကြီးမားပြီး ကိုယ်စားပြုမှုကျယ်ပြန့်သည်။ ကျန်အဖွဲ့များတွင်မူ ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ အကန့်အသတ်နှင့်သာ ပါဝင်သည်။ ယင်းလုပ်ငန်းအဖွဲ့များကြောင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကဲ့သို့ ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်ပြီး အစိုးရဝန်ကြီးဌာနများအနေဖြင့် ပြည်တွင်းအရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများကို ပိုမိုထိတွေ့ ဆက်ဆံခွင့်ရလာခဲ့သည်။
- ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များမှာလည်း တဖြည်းဖြည်းတိကျပြီး ပြည်စုံလာခဲ့သည်။ ထိုအချက်အလက်များကိုလည်း မူဝါဒချမှတ်ရာတွင် အခြေခံအဖြစ် ပိုမိုသုံးစွဲလာခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏အစိုးရသစ်သည် ယနေ့အချိန်အထိရရှိပြီးသော တိုးတက်မှုများအပေါ်အခြေခံ၍ မူဝါဒချမှတ်သည့်ဖြစ်စဉ်ကို ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းကောင်းများစွာ ရှိနေသည်။

ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍမူဝါဒဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ - ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှု

ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍရှိ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများသည် အောင်မြင်သောမူဝါဒချမှတ်ခြင်း၏ အကောင်းဆုံး ဥပမာပင်ဖြစ်သည်။ ထိန်းချုပ်မှုပုံစံ အသစ်များနှင့် အဓိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကြောင့် ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍတွင် နှစ်အနည်းငယ်အတွင်း တော်လှန်ပြောင်းလဲမှုများဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ SIM ကတ်များကို နေရာအနှံ့တွင် ရရှိနိုင်သလို ဝေးလံသောဒေသများသို့လည်း ကွန်ရက်ချဲ့ထွင်မှုများဆက်လက်ဆောင်ရွက် လျက်ရှိသည်။

ကနဦးခြေလှမ်းများကို သမ္မတဦးသိန်းစိန်က အကြံပေးအဖြစ်ခန့်အပ်ခဲ့သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးစိတ်ရှိသည့် နည်းပညာရှင်တစ်ဦးက စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအကြံပေးများသည် နိုင်ငံတကာ အထောက်အထားများကိုသုံးပြီး မြန်မာနိုင်ငံသည်တယ်လီဖုန်းနှင့် အင်တာနက် နယ်ပယ်တွင် ကျန်နိုင်ငံအားလုံးနီးပါး၏ နောက်ကိုရောက်နေကြောင်း သက်သေပြနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အရေးပါသော စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးတိုးတက်မှုများရရှိကြောင်းလည်း သက်သေပြခဲ့သည်။ ထို့အပြင် တယ်လီကွန်းလိုင်စင် ထုတ်ပေးခြင်းဖြင့် အစိုးရ၏ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိနိုင်ကြောင်းကိုလည်း ဝေဖန်သူများမြင်အောင် သက်သေပြနိုင်ခဲ့သည်။

ထိုသမ္မတအကြံပေးက ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာနသည် သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍကို ထိန်းကျောင်းစီမံသည့် ပုံစံမျိုးသာရှိသင့်ကြောင်း အကြံပြုသည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ နိုင်ငံတကာကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့ဖြင့် သတင်းဆက်သွယ်ရေးဥပဒေကို ပြင်ဆင် ရေးဆွဲခဲ့သည်။ ထို့နောက် အစိုးရသည် နိုင်ငံတကာအတိုင်ပင်ခံကုမ္ပဏီတစ်ခုအားချဉ်းကပ်ပြီး တယ်လီကွန်းလိုင်စင်များအတွက် တင်ဒါ လုပ်ငန်းစဉ်ကို ပံ့ပိုးကူညီစေခဲ့သည်။

သတင်းဆက်သွယ်ရေးဥပဒေပြင်ဆင်ချက်ကို လွှတ်တော်မှအတည်ပြုပေးနိုင်ရန်အတွက် ၂၀၁၂ အောက်တိုဘာလတွင်ပေးပို့သောအခါ ဆန့်ကျင်သူများက ၎င်းတို့၏ဩဇာကိုသုံးပြီး ဥပဒေကြမ်းကို ပိတ်ပင်တားဆီးရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ ၂၀၁၃ ဇွန်လအတွင်း ဝန်ကြီးကတင်ဒါ အောင်မြင်သူကိုကြေညာရန်တစ်ရက်အလိုတွင် လွှတ်တော်အတွင်းမှ ဆန့်ကျင်သူများက လိုင်စင်ချထားပေးမှုကိုဟန့်တားရန်အတွက် အရေးပေါ်ဆောင်ရွက်လာကြသည်။

ထိုအခြေအနေတွင် လွတ်လပ်သောသတင်းမီဒီယာအသစ်များက လွှတ်တော်အတွင်းမှ ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်သူများသည် ပြည်သူလူထု၏ မျက်နှာကိုမကြည့်ပဲ ခရိုနီအချို့၏အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်ရန်ကြိုးစားခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း စွပ်စွဲသည်။ သမ္မတက လွှတ်တော်ကို ထိုသို့ဆောင်ရွက်ပါက နိုင်ငံတကာရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအကြား နိုင်ငံ၏ပုံရိပ်ထိခိုက်စေနိုင်ကြောင်း သတိပေးသည်။ နောက်တစ်ရက်တွင် ဥပဒေသစ်ကို လွှတ်တော်ကအလုံးအရင်းနှင့်ထောက်ခံပြီး ပြဌာန်းအတည်ပြုပေးလိုက်သည်။

အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများအနေနှင့် မူဝါဒချမှတ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်ကိုမည်သို့ ပံ့ပိုးကူညီနိုင်သနည်း။

ဌာနဆိုင်ရာများသည် သဘောတူချမှတ်ပြီးသော မူဝါဒများကိုအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် အစိုးရလုပ်ငန်း ရပ်များစီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့အပြင် မူဝါဒ ချမှတ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင်လည်း ပါဝင်ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ရသည်။ သမ္မတ သို့မဟုတ် ဝန်ကြီးက မူဝါဒအသစ်ရေးဆွဲခြင်း သို့မဟုတ် မူရင်းမူဝါဒကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်းပြုလုပ်လိုပါက သက်ဆိုင်ရာဌာနက လုပ်ငန်းစဉ်များကို စီမံဆောင်ရွက်ပေးရသည်။ ယင်းတွင် ဖြစ်လာနိုင်သည့်အကျိုးဆက် များကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခြင်းနှင့် စီမံကိန်းများကိုလိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲခြင်းစသည်တို့ပါဝင်သည်။

မူဝါဒချမှတ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ကို ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ဝါရင့်ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ (ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးစသဖြင့်) သည် မူဝါဒရေးရာပြဿနာရပ်များကို နားလည်နိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် အတွေ့အကြုံများရှိရန်လိုသည်။ ၎င်းတို့သည် အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း လက်တွဲဆောင်ရွက်ရန်လိုသလို မူဝါဒဆိုင်ရာ အကြံဉာဏ်သစ်များကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆွေးနွေး တိုင်ပင်နိုင်ရန်လည်း ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ကျန်နိုင်ငံများတွင်အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများသည် ကျွမ်းကျင်သူများကို ခန့်ထားခြင်းနှင့် အချို့သောမူဝါဒဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အထူးဖွဲ့စည်းထားသော ဌာနတွင်းယူနစ်များထားရှိခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သို့တည်းမဟုတ် လိုအပ်ချက်များပေါ်ပေါက်လာပါက ပြင်ပပညာရှင်များကိုတိုင်ပင်ပြီး အကြံဉာဏ်များရယူဆောင်ရွက်ခြင်း များလည်း ရှိသည်။ အစိုးရဌာနများသည် ကောင်းမွန်သောမူဝါဒအဆိုပြုချက်များကို အမှန်တကယ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်ချေ ရှိ/မရှိလည်း ဆန်းစစ်ပေးနိုင်ရန်လိုသည်။

ဥပမာအားဖြင့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ပထမဦးဆုံး ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာစီမံခန့်ခွဲမှု စွမ်းဆောင်ရည်အစီရင်ခံချက်ကို ထုတ်ပြန်နိုင်ခဲ့သည်။ ပြင်ပပညာရှင်များက ပံ့ပိုးကူညီပေးခဲ့သော ထိုအစီရင်ခံစာသည် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ၏ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် မည်မျှထိရောက်သည်ကို ဆန်းစစ်လေ့လာခဲ့ပြီး အစိုးရ၏အခွန်ဘဏ္ဍာကောက်ခံစုဆောင်းမှုနှင့် ပြန်လည်သုံးစွဲမှုများတွင် မည်သို့တိုးတက်ကောင်းမွန် အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးသည် ထိုအစီရင်ခံစာပါတွေ့ရှိချက်များကို လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရသည်။

ပဟိုအစိုးရ၏ဌာနဆိုင်ရာများဆောင်ရွက်ရသော လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုပမာဏလျော့ကျလာနိုင်ပြီး မူဝါဒရေးရာစွရပ်များကို ပိုမို အာရုံစိုက်နိုင်လာစေမည့် လမ်းကြောင်းနှစ်ခုရှိနေသည်။ ပထမအချက်မှာ ၎င်းတို့၏လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာအချို့ကို ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများနှင့် အောက်ခြေဒေသန္တရအစိုးရများသို့ ပိုမိုခွဲဝေပေးရန်အလားအလာရှိသောအချက်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယမှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် နိုင်ငံတကာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ အချို့သောဌာနဆိုင်ရာများ၏ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှု တာဝန်များ တဖြည်းဖြည်းလျော့ကျလာနိုင်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ၎င်းတို့သည် ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီသို့မဟုတ် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများစသော အခြား အဖွဲ့အစည်းများကို ထိန်းချုပ်ခြင်း နှင့် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းများသာဆောင်ရွက်နိုင်ရန်လိုတော့သည်။

မူဝါဒချမှတ်သူများအနေဖြင့် မူဝါဒချမှတ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ် အားကောင်းလာအောင် ဆောင်ရွက်ရာတွင် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများကို မည်သို့အသုံးပြုနိုင်မည်နည်း။

မူဝါဒချမှတ်သူများ (ဝန်ကြီးများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အဆင့်မြင့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများစသဖြင့်) သည် အရေးကြီးသော သတင်းအချက်အလက်များကို နီးနှောဖလှယ်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ချမှတ်ထားနိုင်သည်။ ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာကျွမ်းကျင်သူ များနှင့်လည်း တိုင်ပင်နှီးနှောမှုများပြုလုပ်သင့်သည်။ လက်ရှိစဉ်းစားသုံးသပ်နေသော မူဝါဒအပေါ်အခြေခံပြီး ကျွမ်းကျင်သူအနည်းငယ်အပြင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများကိုလမ်းဖွင့်ဆောင်ရွက်ပါက အကျိုးစီးပွားအုပ်စုများနှင့်ကိုယ်စားပြုအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည့်အလုပ်သမား သမဂ္ဂများ၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းရှင်များအစည်းအရုံး၊ အရပ်ဘက်အဖွဲ့များ၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများ၊ တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများနှင့် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ အခြားဌာနဆိုင်ရာများ၊ ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လွှတ်တော်များစသည်ဖြင့်ကျယ်ပြန့်သော အမြင်သဘောထားများကို ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းများကို ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ပါက မူဝါဒရေးဆွဲသည့်လုပ်ငန်းစဉ်ကို တိုးတက်စေပြီး မူဝါဒအသစ်အနေနှင့် နောင်တစ်ချိန်တွင် ပြင်းထန်သောဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်မှုများနှင့် ကြုံတွေ့နိုင်သည့်အန္တရာယ်ကိုလည်း ရှောင်လျားနိုင်စေသည်။ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ရာတွင် မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်ကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် သတင်းအချက်အလက်များရရှိရေး၊ အင်အားကြီးသော အကျိုးစီးပွားအုပ်စုများက တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုကို မလျော်ကြာလွှမ်းမိုးရန်ကြိုးပမ်းမှုနှင့် အချေအတင်ဆွေးနွေးမှုများကို ကန့်သတ်ခြင်းစသည် တို့ကို တားဆီးရေးစသည်တို့အတွက် အချိန်နှင့် စူးစိုက်လုပ်ကိုင်မှုများလိုအပ်သည်။ ထိုသို့လုပ်ကိုင်ရာတွင် အောက်ပါ နည်းလမ်းများကို သုံးစွဲကြည့်နိုင်သည်။

- **Peer review** - မူဝါဒအဆိုပြုချက်များကို သီးသန့်ရွေးချယ်ထားသော ကျွမ်းကျင်သူအုပ်စုသို့ပေးပို့ပြီး တုန့်ပြန်အကြံပြု ချက်များကိုတောင်းခံခြင်း
- **အကြံပေးအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ကော်မတီ** သည် မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ပြီး အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများလည်း ပါဝင်နိုင်သည်။
- **ဆွေးနွေးနှီးနှောဖလှယ်ပွဲများ၊ ညီလာခံများ၊ အစည်းအဝေးများ** - ယင်းတို့ကို တံခါးပိတ်ဖြစ်စေ၊ မီဒီယာများ၏ရှေ့မှောက်၌ဖြစ်စေကျင်းပနိုင်သည်။
- **လူမှုကွန်ရက်မီဒီယာများနှင့်အင်တာနက်ပလက်ဖောင်း** - ဥပဒေကြမ်းများနှင့်မူဝါဒအသစ်များကိုပြည်သူလူထုလေ့လာပြီးသဘောထားမှတ်ချက် ပေးနိုင်ရန် အွန်လိုင်းပလက်ဖောင်းများသို့ တင်ပေးသင့်သည်။

ပြည်သူလူထုပူးပေါင်းပါဝင်မှုနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုကို မြှင့်တင်ခြင်း

အစိုးရနှင့်ပြည်သူများအကြားရှိနေသော ကွာခြားချက်များကို နည်းပါးသွားအောင်လုပ်ခြင်းသည် အစိုးရသစ်၏ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်လာ မည်။ ယင်းတွင် နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းရှိ မတူညီသောအမြင်သဘောထားများနှင့်စိုးရိမ်ပူပန်မှု များကို သိမြင်နားထောင်နိုင်မည့် နည်း လမ်းများရှာဖွေခြင်းလည်းပါဝင်သည်။

သတင်းအချက်အလက်အပြိုင်စီးဆင်းခြင်းသည် အစိုးရဆုံးဖြတ်ချက်များကို ပြည်သူများအားအသိပေးခြင်း အပြင် ပြည်သူများ၏အမြင်များကိုလည်း အစိုးရအားအသိပေးနိုင်သည်။ ပြည်သူလူထု၏ အမြင်သဘောထားများကို နားထောင်ခြင်းသည် ရရှိနိုင်သော သတင်းအချက်အလက်များကို ကြည့်ရှုခြင်း၊ မူဝါဒအဆိုပြုချက်များကို လက်တွေ့စမ်းသပ်ခြင်းနှင့် စီမံကိန်းများကို ပြည်သူလူထုအကျိုးစီးပွားနှင့် အညီဖြစ်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း စသည်တို့တွင် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည်။

ပြည်သူလူထုတိုင်ပင်ဆွေးနွေးသည့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများကို တိုးတက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကြိုလှည့်နိုင်သည့်အဟန့်အတားများကို ညှိနှိုင်း ကျော်လွှားနိုင်ရေးအတွက် အရေးကြီးသည်။ ပြည်သူလူထုထောက်ခံမှုနှင့် ရေဒီယို၊ သတင်းစာ၊ တီဗီ၊ အင်တာနက်စသည့်မီဒီယာများ၏ ထောက်ခံမှုသည်လည်း အဆိုပြုထားသော မူဝါဒအပြောင်းအလဲကို အစိုးရအတွင်းနှင့်အပြင်နှစ်ရပ်စလုံးမှ ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်နိုင်သည့် အကျိုး စီးပွားအုပ်စုများကို ထိထိရောက်ရောက်ဟန့်တားနိုင်သည်။

တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ၏ အားနည်းချက်နှင့် ပြဿနာရပ်များလည်းရှိပါသည်။ ယင်းသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၏အရှိန်ကို နှေးကွေးစေနိုင်သလို ကောင်းစွာစုစည်းထားသော အကျိုးစီးပွားအုပ်စုများနှင့် နိုင်ငံရေးအတိုက်အခံများ၏ အပိုင်စီးခြင်းကိုလည်းခံရနိုင်သည်။ ထို့အပြင် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှု၏ စရိတ်စကားကလည်း ကြီးမားနိုင်သည်။ ထိုအားနည်းချက်များကို ကျော်လွှားနိုင်ရန်အတွက် ဂရုတစိုက်နှင့် စီမံခန့်ခွဲရန်လို သည်။ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများကို ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

- **သုတေသန** - မေးခွန်းလွှာများ၊ အွန်လိုင်းစစ်တမ်းများ၊ ဦးတည်အုပ်စုနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းပုံစံများဖြင့် နိုင်ငံသားများ၏ အမြင်သဘောထားများကို ကောက်ခံစုစည်းခြင်း
- **လူထုအခမ်းအနားများ** - လူထုအစည်းအဝေး၊ တီဗီပေါ်တွင် အခြေအတင်ဆွေးနွေးခြင်း၊ သက်ဆိုင် သူများဖိုရမ်
- **မတူညီသော အုပ်စုအသီးသီးကိုယ်စားလှယ်များ၏ သဘောထားများရယူခြင်း** - မြေယာမဲ့လယ်သမားများ၊ တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုနှင့် လူနည်းစုဘာသာဝင်များနှင့် အမျိုးသမီးများစသည့် လူအဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ နိမ့်ပါးသောအုပ်စုများ၏ အမြင်များကို ရယူခြင်း

မူဝါဒချမှတ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်ကို အစိုးရပြင်ပရှိမည်သူတို့က ပံ့ပိုးကူညီနိုင်သနည်း။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေးအကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များသည် အဆင့်မြင့်မူဝါဒချမှတ်သူများနှင့် ကျွမ်းကျင်သူများအကြားချိတ်ဆက်ပေးသူများဖြစ်လေ့ရှိ သည်။ မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် ထည့်ဝင်ပံ့ပိုးမှုများနှင့် သတင်းအချက်အလက်လိုအပ်ချက်များအကြား တွဲစပ်ပေးသူများလည်းဖြစ်ကြသည်။

ဝန်ကြီးဌာနများတွင် မူဝါဒချမှတ်သည့် အတွေ့အကြုံအကန့်အသတ်သာရှိခြင်းနှင့် အစိုးရနှင့် ကျန်အဖွဲ့အစည်းများအကြားပုံမှန် ဆက်ဆံရေး လမ်းကြောင်းများ မရှိခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့၏အခန်းကဏ္ဍက အထူးအရေးပါသည်။

မူဝါဒချမှတ်သူများအနေနှင့် သတင်းအချက်အလက်အထောက်အထားများကိုပေး ပြည်သူလူထု၏အမြင်များကိုပါ လမ်းလှမ်းမှီသိရှိနိုင်ရေးအတွက် ပုံမှန်စနစ်များစတင်တည်ထောင်ရန်လိုအပ်နေသည်။ အစိုးရမူဝါဒ ချမှတ်သူများသည် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၊ မူဝါဒဆိုင်ရာ အင်စတီကျုများ၊ အန်ဂျီအို၊ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်း၊ စီးပွားရေးအသိုင်းအဝိုင်းများ၊ ဈေးကွက်သုတေသနကုမ္ပဏီများနှင့် တက္ကသိုလ်များစသည့် အလားအလာရှိသော မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများကို ကောင်းစွာအသုံးပြုနိုင်ရန်လိုအပ်သည်။ ဝန်ကြီးဌာနရှိ သုတေသနဌာနခွဲများ၊ လွှတ်တော်ရုံးအဖွဲ့နှင့် အစိုးရစနစ်အတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများသည်လည်း မူဝါဒချမှတ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပံ့ပိုးကူညီနိုင်သေးသည်။

မူဝါဒအင်စတီကျုများ- အစိုးရမူဝါဒချမှတ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်ကို ကူညီပေးသည့်အင်စတီကျုများ - သည် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအပြင် တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် တည်ရှိကြသည်။ ၎င်းတို့သည် အစိုးရနှင့် နီးကပ်စွာ ရှိနေကြသော်လည်း အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ သီးခြားလွတ်လပ်ကြသည်။ အချို့မှာ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပေါက်ဖွားလာခြင်းဖြစ်သည်။ အခြားအဖွဲ့များမှာ တက္ကသိုလ်များတွင်အခြေစိုက်ခြင်း သို့မဟုတ် သီးခြား အစိုးရဌာနများနှင့် သီးသန့်အလုပ်လုပ်ခြင်းများလည်း ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မကြာသေးမီကာလများအတွင်း မူဝါဒအင်စတီကျုများပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် နိုင်ငံခြား အထောက်အပံ့များနှင့် ဆောင်ရွက်သော ထိုလုပ်ငန်းများသည် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုမှည့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အထိ ကဏ္ဍပေါင်းစုံတို့တွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်နေကြသည်။ အစိုးရမူဝါဒချမှတ်သူများသည် ပေါ်လစီအင်စတီကျုများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများမှ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများကို အောက် ပါကိစ္စရပ်များအတွက် ရယူနိုင်သည်။

- **အရေးပါသော ပြဿနာရပ်များကို နားလည်စေရေး** - သုတေသနအသစ်များပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ရှိရင်းစွဲ သုတေသနများကို အနှစ်ချုပ်တင်ပြခြင်း၊ မူဝါဒဆိုင်ရာ အစားထိုးရွေးချယ်စရာများတင်ပြခြင်း။
- **နိုင်ငံတကာနိုင်ငံယုတ်လေ့လာမှုများ** - နိုင်ငံတကာလမ်းညွှန်ချက်များနှင့် အခြားနိုင်ငံများရှိ မူဝါဒဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံများကိုဖော်ပြခြင်း။
- **မူဝါဒဆိုင်ရာ အဆိုပြုချက်များကို လက်တွေ့စမ်းသပ်ခြင်း** - မူဝါဒများကို စမ်းသပ်ရန်အတွက် ကျွမ်းကျင်သူများ၏အသုံးပြုချက်များ၊ ပြည်သူ လူထု၏အကဲဖြတ်ချက်များနှင့် မူဝါဒဆိုင်ရာ အခြေအတင် ဆွေးနွေးပွဲများ။
- **အကျိုးစီးပွားအုပ်စုများနှင့် အထူးကျွမ်းကျင်သူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း** - တွေ့ရှိချက်များကို ပြန်လည်ဖြန့်ဝေရန်အတွက် သတင်းမီဒီယာများအ သုံးပြုခြင်းအပါအဝင် မူဝါဒအကြံပြု စာတမ်းငယ်များ၊ အလွတ်သဘော ရှင်းလင်းတင်ပြခြင်း၊ သုံးသပ်ချက်များ။
- **ပြည်သူလူထုနှင့်တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း** - မူဝါဒဆိုင်ရာ အဆိုပြုချက်များကို တင်ပြခြင်းနှင့် တွန့်ပြန်ချက်များရယူခြင်း၊ အခွင့်အလမ်းနိမ့်ပါးသော အုပ်စုများအပါအဝင် ပြည်သူလူထု၏သဘောထားများကို ရယူရန်အတွက် ဒေသအစည်းအဝေးများကျင်းပခြင်း၊ သဘောထားစစ်တမ်းများ။
- **အရည်အသွေးအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် ဆန်းစစ်ခြင်း** - မူဝါဒအကျိုးဆက်များကို အချိန်အပိုင်းအခြားအလိုက် တိုင်းတာခြင်း၊ အကြံပေးအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းများအပါအဝင် မူဝါဒရေးဆွဲသူများကို လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးခြင်း။

အာရှဖောင်ဒေးရှင်းအကြောင်း

အာရှဖောင်ဒေးရှင်းသည် အကျိုးအမြတ်မယူသည့် နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသည့် အာရှဒေသရှိ လူများ၏ လူနေမှုဘဝမြှင့်တင်ပေးသည့် လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ဆယ်စုနှစ်ခြောက်ခုကြာ ကာလအတွင်း ရရှိထားသည့် လုပ်ငန်းနှင့် ဒေသတွင်း အတွေ့အကြုံများတို့အပေါ် အခြေခံ၍ ၂၁ ရာစုတွင် အာရှဒေသတွင်း တွေ့ကြုံနေရသည့် စိန်ခေါ်မှုများဖြစ်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့် ဥပဒေ၊ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ အမျိုးသမီး စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဒေသတွင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်လျက် ရှိပါသည်။ ထို့ပြင် Books for Asia အစီအစဉ်နှင့် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အပြန်အလှန်ဖလှယ်မှုများကိုပါဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်အာရှဒေသငြိမ်းချမ်း၊ တရားမျှတကာဖွံ့ဖြိုးသာယာရေးအတွက်ကူညီဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ဆန်ဖရန်စစ္စကိုတွင် ရုံးချုပ်တည်ရှိပြီး အာရှနိုင်ငံပေါင်း (၁၈) နိုင်ငံနှင့် ဝါရှင်တန်၊ ဒီစီ တို့တွင် ရုံးများရှိပါသည်။ အာရှဖောင်ဒေးရှင်းသည် အစိုးရဌာနဆိုင်ရာနှင့် ပုဂ္ဂလိက မိတ်ဖက်များဖြင့် လုပ်ငန်းများတွဲဖက်လုပ်ဆောင်ကာ၊ ရန်ပုံငွေများအား နှစ်နိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံပေါင်းစုံပါဝင်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဖောင်ဒေးရှင်းများ၊ ကော်ပိုရေးရှင်းများ နှင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလအလှူရှင်များမှ လက်ခံရရှိပါသည်။



The Asia Foundation

Improving Lives, Expanding Opportunities

21, Bo Yar Zar Street | Ward 14, Kyauk Kone | Yankin Township | Yangon, Myanmar

Tel: (+95) 01 570 619 | Fax: (+95) 01 566 701

myanmar.general@asiafoundation.org

www.asiafoundation.org